

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Sžik/7/2020
Identifikačné číslo spisu: 3019200547
Dátum vydania rozhodnutia: 30. marca 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:3019200547.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a členiek senátu Mgr. Kristíny Babiakovej (sudkyňa spravodajkyňa) a JUDr. Zuzany Šabovej, PhD., v právnej veci žalobcu: H. H. H., nar. XX. S.L. XXXX, bytom Š.X. XXX/XX, XXX XX J., právne zastúpený: MÚDRY & MINÁRIKOVÁ advokátska kancelária s. r. o., Palackého 6403, 911 01 Trenčín, IČO: 52 418 219, proti žalovanému: Mesto Púchov, so sídlom Štefánikova 821/21, 020 18 Púchov, IČO: 00 317 748, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného ev. č. 11400/2019 zo dňa 25. septembra 2019, v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č.k. 13S/90/2019 - 75 zo dňa 26. augusta 2020, takto

r o z h o d o l :

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

II. Žalobcovi priznáva nárok na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov kasačného konania.

O d ô v o d n e n i e

O d ô v o d n e n i e

I.

Priebeh administratívneho konania a súdneho konania

1. Žalobca podal na Mestský úrad Púchov (ďalej aj ako „povinná osoba“ alebo „prvostupňový orgán“) dňa 19. júna 2019 v čase o 09:21 hod. žiadosť o sprístupnenie informácie evidovanú povinnou osobou pod ev. č. 7699/2019 na základe zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „Infozákon“). Žiadal o sprístupnenie informácií, či stavebník Slovak Telekom, a.s., Bajkalská 278, 817 62 Bratislava a stavebník Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava predložili stavebnému úradu mesta Púchov odo dňa 03. mája 2019 do 19. júna 2019 k stavbám povoleným stavebným úradom v konaniach sp.zn. OVIŽPaSÚ/2018/2957/10584-TS1-20-KOV, OVIŽPaSÚ/2018/1480/7131-TS1-20-KOV, OVIŽPaSÚ/2018/3245/13104-TS1-20-KOV, OVIŽPaSÚ/2018/1479/7130-TS1-20-

KOV, OVIŽPaSÚ/2018/3377/14534-TS1-20-KOV, OVIŽPaSÚ/2018/940/7036-TS1-20-KOV žiadosti o zmenu stavieb pred dokončením. V prípade podania takýchto žiadostí žalobca žiadal o uvedenie dátumu prijatia týchto podaní, dátumu, miesta a spôsobu ich prejednávania. V podanej žiadosti povinnú osobou upozornil, že je dotknutou osobou a účastníkom v konaní, ktorému bola doterajším výkonom uvedených stavieb spôsobená škoda na majetku.

2. Mestský úrad Púchov ako povinná osoba rozhodol o žiadosti žalobcu podľa § 18 ods. 2 Infozákona rozhodnutím ev. č. 8209/2019 zo dňa 27. júna 2019 tak, že žiadosti o prístupnenie informácií nevyhoviel a žalobcovi požadované informácie nesprístupnil (ďalej aj ako „prvostupňové rozhodnutie“).

3. Povinná osoba v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia konštatovala, že žalobca v priebehu 16 pracovných dní podal celkom 10 žiadostí o poskytnutie informácií, pričom dňa 19. júna 2019 podal tri žiadosti v jeden deň. Prvostupňový orgán s ohľadom na (i) obsah jednotlivých žiadostí, (ii) ich značný počet, (iii) formu sprístupnenia vyžadujúcu si spracovanie informácií a technické prostriedky na takéto spracovanie, a to všetko (iv) vo väzbe na zákonnú lehotu vybavenia žiadostí, vyvodil úmysel žalobcu neprimerane zaťažit', ochromit' a paralyzovať činnosť povinnej osoby. Zastával preto právny názor, že zo strany žalobcu došlo k zneužitiu práva na prístup k informáciám. Podľa povinnej osoby bolo požadované plnenie nutné považovať za nerealizovateľné.

4. Ďalej povinná osoba uviedla, že žiadosť žiadateľa o prístupnenie takého množstva súborov informácií v podstatnej miere prevyšuje účel a zmysel zákonných práv žiadateľa na prístup k informáciám a v neprimeranom rozsahu zasahuje do činnosti mesta Púchov uložených mu zákonom ako subjektu miestnej samosprávy a orgánu vykonávajúcemu prenesený výkon štátnej správy, čím ohrozuje verejný záujem, ktorý bola obec ústavne predurčená plniť.

5. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca dňa 6. augusta 2019 odvolanie. Odmietol, že pri podávaní žiadosti došlo z jeho strany k šikanóznemu výkonu práva a v odvolaní podrobne informoval, prečo predmetnú žiadosť podal. Poukázal na to, že stavbou „Chráničky pre optický kábel“, ktorej stavebníkom je mesto Púchov, malo dôjsť k spôsobeniu škody na parcelách, ktoré sú jeho majetkom. Keďže na základe jeho zistení bola mestská chránička ukladaná do výkopov, ktoré realizovali Slovak Telekom, a.s. a Orange Slovensko, a.s., a to na základe vyššie citovaných územných rozhodnutí, chcel zistiť, či Slovak Telekom, a.s. a Orange Slovensko, a.s. preložili stavebnému úradu mesta Púchov žiadosti o zmenu stavby pred dokončením, keďže mesto na danú stavbu povolenie nemalo.

6. Žalobca následne v odvolaní poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sž/4/2014 zo dňa 12. marca 2014, ktorý ku konceptu zneužitia práva na slobodu informácií uviedol, že ho je potrebné uplatňovať reštriktívne a iba ako výnimku. Poukázal na to, že v danej veci žiadal žiadateľ v jednej žiadosti 58 informácií, ktoré navzájom nesúviseli a boli bez vnútornej logiky - od faktúr na teplú vodu, cez meritórne súdne rozhodnutia, doklady o revíziách výt'ahu, protokolov STK motorových vozidiel, až po doklady za čistenie sudcovských talárov. Dodal, že podľa citovaného rozhodnutia je typickým znakom zneužitia práva skutočnosť, že žiadateľ žiada „všetko“, pričom žiadosti ustupuje kvalita nad rozsahom a informácie sa netýkajú vymedzeného úseku štátnej správy, na ktorom povinná osoba pôsobí. Naopak, žalobca zdôraznil, že ním podanými žiadosťami chcel sprístupniť informácie o troch okruhoch záujmov, pričom všetky prislúchali k časovo rovnakému obdobiu podania žiadostí od 30. mája 2019 do 20. júna 2019 a boli reakciou na zistený stav vecí:

A. dodržiavanie VZN mesta Púchov č. 7/2007 vo vzťahu k fungovaniu portálu mesta Púchov na sieti Facebook a k úmrtiu bývalého primátora mesta Púchov, pričom ide aj o žiadosť, ktorej nesprístupnenie je predmetom tohto konania,

B. priebeh stavebných konaní a súvisiace skutočnosti spojené s kladením chráničiek optických káblov na území mesta Púchov a

C. poznanie organizačného poriadku MsÚ vrátane pracovných náplní jednotlivých pozícií, keďže tieto informácie nie sú nikde zverejnené.

7. Žalobca v odvolaní uviedol, že ak by bol úrad mesta Púchov náležite riadený a zamestnanci vykonávali svoju činnosť v súlade so zákonom, neexistovali by ani vecné dôvody na podávanie žiadostí o informácie a prostredníctvom nich na dôvodný výkon verejnej kontroly. Poznanie informácií bolo podľa žalobcu legitímne z dôvodu výkonu verejnej kontroly vzhľadom k údajnému porušovaniu všeobecných predpisov mestom Púchov, k porušeniu zákona pri vykonávaní čiernej stavby chráničky a k pokračovaniu na tejto čiernej stavbe, k použitiu verejných zdrojov na čiernu stavbu a k spôsobeniu škody na žalobcovom majetku v súvislosti s čiernou stavbou. Tiež poukázal na formalistický prístup povinnej osoby k sprístupneniu ním požadovaných informácií, keď povinná osoba šablónovitým spôsobom vyhotovila všetky rozhodnutia o odmietnutí sprístupnenia informácií a nezaoberala sa jednotlivými žiadosťami. Uviedol, že všetky požadované informácie má mesto k dispozícii, sú okamžite dostupné, plnenie úloh na úseku prístupu k informáciám nemá menšie opodstatnenie ako iné úlohy, a ak by zamestnanci vykonávali svoje povinnosti efektívne, jeho žiadosti by nemohli ochromiť chod mesta.

8. Primátorka mesta Púchov ako odvolací orgán sa stotožnila s prvostupňovým rozhodnutím v plnom rozsahu, a preto rozhodnutím ev. č. 11400/2019 zo dňa 25. septembra 2019 odvolanie zamietla a prvostupňové rozhodnutie potvrdila (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie žalovaného“). Žalovaný sa plne stotožnil s dôvodmi odmietnutia sprístupnenia informácií uvedenými povinnou osobou. Uviedol, že povinná osoba zdôvodnila nesprístupnenie informácie relevantnými argumentmi poukazujúc na množstvo požadovaných informácií v žiadostiach podávaných v krátkom časovom období po sebe a spôsob podávania žiadosti o sprístupnenie informácií v nadväznosti na plynutie lehoty na ich vybavenie. Je vecou povinnej osoby, aby posúdila dopady viacerých žiadostí o sprístupnenie informácií a obsahujúcich viacero žiadostí o informácie na jej chod z pohľadu zabezpečenia jej riadneho chodu. Aspekt podávania žiadosti v závere pracovného času objektívne skracuje čas, ktorý má povinná osoba k dispozícii na vybavenie žiadostí. Tento aspekt bol vyhodnotený ako účelový v rozpore s účelom zákona o slobode informácií a odvolací orgán ho preto hodnotil rovnako. Vybavovanie žiadosti o sprístupnenie informácií zahŕňa zaevidovanie žiadosti, pridelenie žiadosti príslušnému zamestnancovi, ktorý mal hľadať požadované informácie, vyhodnotiť, ktoré informácie môže a ktoré nemôže zverejniť, vyhotoviť fotokópie požadovaných informácií a zabezpečiť ich zaslanie. Žiadateľ podal spolu 12 žiadostí o poskytnutie informácií v krátkom časovom období, preto počet a rozsah žiadostí podaných žalobcom vyhodnotila povinná osoba náležite v záujme zabezpečenia riadneho chodu úradu. Podstatou odmietnutia sprístupniť požadované informácie nie je ich druh, ale podávanie viacerých žiadostí obsahujúcich viacero požadovaných informácií v krátkom časovom úseku jedným žiadateľom.

9. Proti preskúmanému rozhodnutiu podal žalobca správnu žalobu na Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „správny súd“) a navrhol ho zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie, nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov a podstatné porušenie ustanovení o konaní, čo malo za následok vydanie nesprávneho rozhodnutia.

10. Žalobca v žalobe uviedol, že prvú nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia vidí v tom, že žalovaný sa vo svojom rozhodnutí nezaoberal posúdením jeho individuálnej žiadosti o poskytnutie informácií, ale posúdením jeho iných žiadostí, z čoho vyvodil zneužitie práva. Žalobca poukázal na to, že v jeho žiadosti formuloval otázky stručne a aj odpovede povinnej osoby mohli byť jednoduché. Poukázal na to, že neexistoval dôvod, prečo by požadované informácie mali byť v štátnom archíve. Žalobca ozrejmil, že zmyslom otázok bolo dozvedieť sa skutočnosti súvisiace s realizáciou stavby chráničky, keďže pri realizácii výkopových prác malo dôjsť k spôsobeniu škody na jeho majetku a odkázal na dôvody bližšie uvedené v odvolaní.

11. Poukázal na to, že podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sž/4/2014 v každom konkrétnom prípade treba vychádzať z prezumpcie sprístupnenia informácií a ak by došlo k osvojeniu názoru žalovaného, na zneužitie práva by bolo možné sa odvolať len s jediným odôvodnením, že žiadateľ podal viac žiadostí. Nezákonnosť videl aj v tom, že mesto účelovo predložilo jeho odvolanie

až na 31. deň od jeho podania na rozhodnutie o odvolaní. Uvedený postup považoval za zneužitie práva zo strany mesta a zneužitie videl aj v tom, že rozhodovanie žalovaného bolo schématické, arbitrárne a absolútne nedostatočne odôvodnené. Žalobca doplnil, že postup mesta ako aj žalovaného bol účelový a lživý, keďže z rukopisu zamestnanca oddelenia výstavby mesta Púchov pána Tomáša Kovára vyhotoveného dňa 4. novembra 2019 vyplýva, že požadované informácie spracoval a odovzdal na sprístupnenie (č.l. 42), ale mesto žalobcovi tieto informácie nesprístupnilo.

12. Žalovaný vo vyjadrení k správnej žalobe poukázal na to, že žalobca podal za necelý mesiac 12 žiadostí o sprístupnenie informácií v časoch blízko ukončenia úradných hodín, z čoho vyplýva, že úmyslom žalobcu nie je získanie informácií, ale obmedzenie výkonu činnosti povinnej osoby. Žalovaný ďalej odkázal na judikatúru Ústavného súdu SR i rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3SŽi/4/2014 zo dňa 12. marca 2014, podľa ktorého právo na informácie musí byť v rovnováhe s princípom dobrej verejnej správy, a teda povinná osoba má pri vybavovaní žiadostí zohľadňovať nielen právo žiadateľa na sprístupnenie informácií, ale aj právo ostatných občanov na riadnom výkone verejnej správy. Poukázal tiež na to, že aj právo na informácie má svoje limity a obsahom práva na informácie nie je právo dostávať informácie podľa predstáv a očakávaní žalobcu.

13. Žalovaný uviedol, že v poradí prvú podanú žiadosť žalobcu vybavil kladne, avšak v čase vybavovania v poradí druhej žiadosti, evidoval už ďalšie štyri žiadosti. Tieto skutočnosti vyhodnotil ako zneužitie práva a podľa nej v tejto situácii prevažuje právo občanov na riadnom chode samosprávy nad komplexom žiadostí jedného občana. Lehota na postúpenie odvolania bola podľa žalovaného dodržaná. Rozhodnutie má podľa žalovaného všetky zákonné náležitosti a je dostatočne odôvodnené.

14. K námietke žalobcu, že zamestnanec mesta pán F. mal požadované informácie na sprístupnenie pripraviť, žalovaný uviedol, že toto vyjadrenie bolo až zo 4. novembra 2019 a ide o podstatný rozdiel v časovom období a že žalobca mohol informácie získať aj ako účastník správneho konania podľa § 23 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“), čo žalobca nevyužil. Podľa žalovaného využívanie oboch právnych titulov na získanie informácií nemá oporu v § 3 Občianskeho zákonníka, a preto by súd nemal žalobcovmu konaniu priznať právnu ochranu.

15. Žalovaný tiež namietal, že žalobu žalobca podal oneskorene, keď podľa údajov zo spisu bolo rozhodnutie žalovaného doručené žalobcovi dňa 18. októbra 2019, a teda lehota na podanie žaloby uplynula dňa 18. decembra 2019.

16. Správny súd dňa 26. augusta 2020 vydal rozsudok č.k. 13S/90/2019-75 (ďalej aj ako „napadnutý rozsudok“), v ktorom dospel k záveru, že žaloba je dôvodná a rozhodnutie žalovaného zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. c) a d) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), t. j. pre nesprávne právne posúdenie veci a nepreskúmateľnosť, a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. S poukazom na formuláciu otázok o požadovaných informáciách, na počet podaných žiadostí a na počet dní, počas ktorých boli žiadosti žalobcu podané, súd nevyhodnotil konanie žalobcu ako obštrukčnú metódu s cieľom zahliť a zamestnať orgán verejnej správy činnosťou na spracovaní informácií pre žalobcu.

17. Správny súd uviedol, že pri posudzovaní zákonnosti postupu správneho orgánu i povinnej osoby je potrebné vychádzať z účelu Infozákona. Všetky výnimky zo sprístupnenia informácií je potrebné vykladať reštriktívne a prihliadať na princíp prevažujúceho verejného záujmu, ktorý vyplýva z čl. 26 ods. 4 Ústavy SR. Poukazujuúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3SŽi/4/2014 uviedol, že zákon o slobode informácií neobsahuje vo svojich ustanoveniach legálnu definíciu zneužitia práva, ale zákaz zneužívania výkonu práva je však jedným z ústavných princípov právneho štátu, ktoré ústava implicitne obsahuje v čl. 1 ods. 1. Následne citoval časti rozhodnutia najvyššieho súdu.

18. Správny súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že ani povinná osoba a ani žalovaný sa vo svojich rozhodnutiach vôbec nezaoberali obsahom žiadosti žalobcu o sprístupnenie informácií a náročnosťou ich vybavenia, ale výlučne ich množstvom a časovým hľadiskom. V tomto konaní súd z predloženého spisu nezistil, že by cieľom žalobcu bolo ochromiť činnosť povinnej osoby. Hoci Infozákon neukladá žalobcovi preukázať právny alebo iný dôvod alebo záujem, pre ktorý informáciu požaduje, zo žiadosti žalobcu je úplne zrejmý dôvod, pre ktorý sa poskytnutie informácií dožaduje. Podľa správneho súdu ide o dostatočne konkrétne, jednoducho zistiteľné a formulovateľné informácie, ktorých poskytnutie žiadateľovi nevyžaduje zvýšenú náročnosť pri zabezpečení.

19. Ani skutočnosť, že žalobca podal viacero žiadostí podľa správneho súdu nepostačuje na vyvodenie záveru, že sa jednalo o prejav zneužitia práva na informácie a že ich povinná osoba nebude ani pri všetkom vynaloženom úsilí, ktoré možno od nej za daných organizačných a technických podmienok oprávnené očakávať, spôsobilá poskytnúť žalobcovi v zákonom stanovenej lehote, a to ani po jej predĺžení. V zmysle § 17 ods. 1 Infozákona má povinná osoba dostatok času na sprístupnenie požadovaných informácií, a preto nemožno prisvedčiť argumentu povinnej osoby a žalovaného, že viaceré žiadosti podal žalobca pred skončením úradných hodín.

20. Súd tiež uviedol, že nie je možné odmietnuť právo žiadateľa o informácie podľa Infozákona z dôvodu aplikácie § 23 ods. 1 Správneho poriadku a poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6SŽi/1/2010, podľa ktorého je na žalobcovi, ktorý zo spôsobov získania informácií využije, pričom uvedené spôsoby sa nevyklúčujú.

II.

Argumentácia účastníkov v kasačnom konaní

21. Proti rozsudku podal včas kasačnú sťažnosť žalovaný (ďalej aj ako „sťažovateľ“), ktorý ju odôvodnil ustanoveniami § 440 ods. 1 písm. g) SSP, a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci správnym súdom. Žalovaný požadoval, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok, vec vrátil správne súdu na ďalšie konanie a priznal žalovanému právo na náhradu trov konania.

22. Žalovaný v kasačnej sťažnosti opätovne poukázal na skutočnosť, že žalobca podal povinnej osobe v priebehu 28 kalendárnych dní spolu 12 infožiadostí. Tieto infožiadosti zároveň vymenoval a stručne charakterizoval ich obsah. Uviedol, že sa nestotožňuje s právnym posúdením správneho súdu, že podanie 12 žiadostí v priebehu 28 dní nestačí na vyvodenie záveru o zneužití práva a že o zneužitie by išlo až vtedy, ak povinná osoba pri všetkom vynaloženom úsilí nebude spôsobilá ani po predĺžení lehoty poskytnúť požadované informácie.

23. Žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3SŽi/4/2014 zo dňa 12. marca 2014, podľa ktorého cieľom testu zneužitia práva je preskúmať, či formálnou aplikáciou zákona nedochádza k narušeniu ústavného pozadia právnej regulácie. Pozornosť upriamil aj na judikatúru Ústavného súdu SR, podľa ktorej rovnováha verejného a súkromného záujmu je dôležitým kritériom na určovanie primeranosti obmedzenia každého základného práva a slobody (PL. ÚS 7/96). Podľa článku 26 ods. 5 Ústavy SR majú orgány verejnej moci podľa žalovaného primeraným spôsobom poskytovať informácie a podľa uznesenia Ústavného súdu III. ÚS 96/2010 platí, že účelom zákona o slobode informácií nie je paralyzovať činnosť orgánov verejnej moci ako povinných osôb, ale zabezpečiť poskytovanie informácií verejnosti „primeraným spôsobom“.

24. Podľa žalovaného predloženie 12 žiadostí počas 28 kalendárnych dní presahuje rámec primeraného spôsobu realizácie práva na informácie. Frekvencia podávania žiadostí a ich počet vysoko prevyšuje správanie akéhokoľvek iného žiadateľa v danom období. Žalovaný má za to, že verejný záujem na riadnom výkone samosprávy prevyšuje nad individuálnym záujmom na sprístupnení informácií. Nastavená obštrukčná metóda - podávanie infožiadostí každý, resp. každý druhý deň, je aj bez ohľadu na kvantitatívnu stránku žiadosti zneužitím práva, ktoré nepožíva ochranu.

Podľa žalovaného už samotné množstvo aj keď z kvantitatívneho hľadiska nie rozsiahlych žiadostí je spôsobilé zasiahnuť neprimeraným spôsobom do chodu povinnej osoby.

25. Žalovaný na podporu svojich tvrdení poukázal na názor právnych teoretikov pojednávajúci o tzv. informačnom filibusteringu, ktorým môže byť podanie jednej žiadosti o veľký počet informácií, ale aj podanie veľkého počtu žiadostí o malý počet informácií. Ide o obštrukčné správanie oprávneného subjektu, ktoré sa vymyká štandardnému správaniu žiadateľov porovnateľným za dlhšie obdobie, a ktorého dôsledkom je zaplavenie povinnej osoby neúmerne veľkým počtom žiadostí oprávneného subjektu (Dobrovodský, R., Košičiarová, S.: Právo na informácie, Spolok Slovákov v Poľsku, 2015, str. 21).

26. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti v prvom rade namietol, že v kasačnej sťažnosti absentuje údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie sťažovateľovi doručené. Z tohto dôvodu žiadal žalobca odmietnuť kasačnú sťažnosť ako neprípustnú podľa § 459 ods. 1 písm. e) SSP. Uviedol, že závery správneho súdu považuje za skutkovo a právne správne a rozsudok za vyčerpávajúco odôvodnený. Podľa neho sa sťažovateľ v zásade opiera o jediný argument, ktorým je počet podaných žiadostí, ale správny súd v napadnutom rozsudku vyčítal správnym orgánom, že sa nezaoberali obsahom podanej infožiadosti. Podľa žalobcu sa žalovaný nemôže odvolávať na zneužitie práva, pokiaľ sa nedostal ani len k posúdeniu obsahu výkonu predmetného práva. Žalobca pripomenul, že sám jasne a transparentne vysvetlil zmysel svojho postupu. Upozornil aj na skutočnosť, že akékoľvek kvantitatívne limity kladené na výkon ústavného práva na informácie by ohrozovali jeho základnú podstatu, pretože povinné osoby by mohli ľahko zablokovať žiadateľov, ktorých otázky im nevyhovujú.

III.

Posúdenie kasačného súdu

27. Dňa 1. januára 2021 nadobudla účinnosť novela Ústavy Slovenskej republiky, ústavný zákon č. 422/2020 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorou bol zriadený Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (čl. 143 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). K 1. augustu 2021 prevzal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú agendu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v správnom súdnictve, vrátane prerokúvanej veci (čl. 154g ods. 4, 5 a 6 Ústavy v spojení s § 101e ods. 1 a 2 a § 8a ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). V súlade s rozvrhom práce Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky na rok 2021 bola prerokúvaná vec pridelená náhodným výberom na rozhodnutie senátu 3 S a bola v kasačnom konaní vedená pod pôvodnou spisovou značkou.

28. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná (§ 439 SSP), má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP, § 441 SSP a § 453 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná, a preto ju zamietol (§ 461 SSP).

29. Kasačný súd primárne posúdil návrh žalobcu, aby kasačný súd odmietol kasačnú sťažnosť z dôvodu, že v nej absentovala povinná náležitosť - údaj o dátume doručenia rozsudku žalovanému. Kasačný súd zastáva názor, že odmietnutím kasačnej sťažnosti z dôvodu absencie údajov o dátume doručenia rozsudku krajského súdu, a tak to vyplýva aj z ustálenej rozhodovacej praxe (napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Sžo/58/2017 či sp. zn. 10Sžk/39/2017, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 135/04 alebo sp. zn. I. ÚS 155/2017), by došlo k formalistickému odmietnutiu spravodlivosti a prístupu k súdu zo strany kasačného súdu, keďže uvedená informácia je kasačnému súdu známa zo súdneho spisu a teda je schopný posúdiť, či kasačná sťažnosť bola podaná včas. V prejednávanej veci kasačný súd zistil, že napadnutý rozsudok

bol sťažovateľovi doručený elektronicky dňa 24. septembra 2020 a kasačná sťažnosť bola krajskému súdu doručená elektronicky dňa 26. októbra 2020. Koniec mesačnej lehoty na podanie kasačnej sťažnosti v zmysle § 443 ods. 1 SSP tak pripadol na sobotu 24. októbra 2020, a preto bol v zmysle § 69 ods. 5 SSP posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň (26. októbra 2020). Kasačný súd na základe uvedeného konštatuje, že sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť včas.

30. Vzhľadom na to, že kasačná sťažnosť bola podaná včas, pristúpil kasačný súd k prejednaniu dôvodov kasačnej sťažnosti, na základe ktorej bol žalovaným vyzvaný k tomu, aby posúdil, či možno za zneužitie práva na prístup k informáciám považovať len podanie väčšieho množstva žiadostí o informáciu bez toho, aby bol posúdený aj obsah podaných žiadostí.

31. Kasačný súd poukazuje na to, že s rovnakými kasačnými dôvodmi sa Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný vo veciach tých istých účastníkov, ktoré sa týkali ostatných infožiadostí podaných v rozhodnom období a obdobných rozhodnutí o odmietnutí sprístupnenia vyžiadaných informácií, už zaoberal vo svojich rozhodnutiach sp. zn.: 1Sžik/1/2021 a 6Sžik/2/2021.

32. Podľa § 464 ods. 1 SSP ak kasačný súd rozhoduje o kasačnej sťažnosti v obdobnej veci, ktorá už bola predmetom konania pred kasačným súdom, môže v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na obdobné rozhodnutie, ktorého prevzatú časť v odôvodnení uvedie.

33. Na základe vyššie uvedeného kasačný súd sa plne stotožňuje s právnym názorom kasačného súdu vyjadreného v rozsudku Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 6Sžik/2/2021 zo dňa 24. februára 2022, na ktorý týmto odkazuje a uvádza nasledovné:

34. „Úvodom kasačný súd konštatuje, že inštitút zneužitia práva na informácie nie je legislatívne upravený ani v Infozákone ani v inom právnom predpise. Je však odvoditeľný z ústavných princípov Slovenskej republiky (článok 1 ods. 1 Ústavy SR, podľa ktorého SR je demokratický a právny štát a článok 152 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorého výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou) a potvrdený rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít SR. Inštitút zneužitia práva je preto uplatniteľný pri výklade a aplikácii Infozákona aj bez výslovnej zákonnej úpravy.

35. Zneužitie práva (abusus iuris) býva vo všeobecnosti definované ako konanie zdanlivo dovolené, ktorým má byť dosiahnutý výsledok nedovolený, pričom osobitným druhom zneužitia práva je šikanózný výkon práva, spočívajúci vo výkone práva so zámerom spôsobiť inému nepríjemnú ujmu (uznesenie Ústavného súdu ČR, IV. ÚS 4257/16 zo dňa 05.12.2017). V oblasti slobody informácií je šikanózný výkon práva v podstate jedinou možnou formou zneužitia práva. Jedným z právnych následkov zneužitia práva je nepriznanie právnej ochrany zneužívanému právu (Vozár, I.: Analýza vybraných aspektov fungovania a výkonu štátnej správy starostlivosti o životné prostredie, 2. časť Košičiarová, S., Wilfling, P.: Princíp zákazu zneužitia práva a jeho uplatnenie pri aplikácii zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zákona o slobodnom prístupe k informáciám, Via Iuris, 2020, s. 105).

36. V kontexte ústavou garantovaného práva na informácie má byť tento inštitút využitý len výnimočne, ak je nad všetku pochybnosť jasné, že žiadateľ svoje právo zneužíva (Lubovský, Z.: Zneužití práva na informace, Správní právo, číslo 6/2019, s. 328 - 341), teda aplikácia zneužitia práva má byť riešením ultima ratio, t. j. poslednou a krajnou možnosťou. Uvedený záver koreluje aj so zásadou, že akékoľvek obmedzenia ústavných práv, vrátane slobody informácií, treba vykladať reštriktívne.

37. Zneužitie práva sa vymedzuje pomocou objektívnych kritérií (hodnotenie zmyslu a účelu právnej úpravy) a subjektívnych kritérií (hodnotenie motivácie žiadateľa), pričom oba prvky musia byť

splnené súčasne (Lubovský, Z.: Zneužití práva na informace, Správní právo, číslo 6/2019, s. 328 - 341).

38. Zneužitie práva uznal aj Najvyšší súd SR ako zásadu aplikácie Infozákona a tiež ako validný dôvod pre odmietnutie sprístupnenia informácie povinnou osobou, a to predovšetkým v rozsudku sp. zn. 3SŽi/4/2014 zo dňa 12.03.2014. Na tento rozsudok sa odvolával tak žalovaný (ktorý si osvojil koncept zneužitia práva ako dôvod pre odmietnutie sprístupnenia informácií žalobcovi) ako aj žalobca (ktorý poukazoval na skutkové odlišnosti tohto rozsudku s jeho prípadom). Ústavný súd SR tiež vyslovil, že každé základné právo a sloboda sa ústavou priznáva len v rozsahu účelu daného práva alebo slobody (II. ÚS 81/99).

39. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3SŽi/4/2014 zo dňa 12.03.2014: „Zneužitie práva v oblasti práva na informácie je v zásade individuálnou situáciou, kedy v rámci správnej úvahy a v rámci úvahy súdu existuje dostatočný počet indícií, že cieľom žiadosti o informácie nie je reálny záujem získať informáciu. Existenciu tohto reálneho záujmu, ktorý súvisí s vážnosťou prejavenej vôle žiadateľa je nevyhnutné odlišovať od formalizovaného právneho záujmu na poskytnutí informácie, ktorý žiadateľ nemusí preukazovať.“

40. Najvyšší súd SR vymenoval aj typické znaky zneužitia práva: „Typickým znakom zneužitia práva na informácie je skutočnosť, že žiadateľ o poskytnutie informácie žiada „všetko“, pričom v žiadosti ustupuje kvalita informácie nad rozsahom. Zneužívaná je skutočnosť, že výkon práva na informácie nepodlieha poplatkovej povinnosti. Skutočnosť, že informácie nepodliehajú poplatkovej povinnosti však znamená, že právo musí byť vykonávané primeraným spôsobom. Ďalším typickým znakom je, že sú žiadané prevádzkové informácie organizácie, ktoré vyžadujú aktívnu činnosť organizácie pri ich vyhľadávaní a ktoré v zásade nemajú priamu súvislosť s vymedzeným úsekom štátnej správy, na ktorom povinná osoba pôsobí. Žiadané sú informácie, ktorých vyhľadanie a poskytnutie dokáže zahltiť a nadmerne zamestnať orgán verejnej správy práve činnosťou, ktorá u zamestnancov je spôsobilá vyvolať pocit, že nejde o racionálnu činnosť, ale napriek tomu ju musia splniť.“

41. Vychádzajúc z vyššie uvedeného kasačný súd konštatuje, že povinná osoba odmietajúca prístup k informáciám z dôvodu zneužitia práva je povinná preukázať, že žiadateľ nemal skutočnú vôľu, motív či zámer na sprístupnení informácií, t. j. na naplnení skutočného legitímneho zmyslu a účelu Infozákona, ale na spôsobení ujmy povinnej osoby (sťažnení či ochromení jej chodu). Úmysel zneužiť právo na prístup k informáciám musí byť zjavný a správnymi orgánmi preukázaný nad všetku rozumnú pochybnosť, pretože odmietnutie informácie s poukazom na zneužitie práva je potrebné chápať ako riešenie ultima ratio a ako reštriktívne konštruovanú výnimku z ústavou garantovaného práva na prístup k informáciám. Veľký počet podaných žiadostí na vyvodenie záveru o zneužití práva v zmysle judikatúry nepostačuje (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1SŽik/3/2019 zo dňa 28.04.2020). Podľa názoru kasačného súdu je potrebné prihliadať aj na ďalšie okolnosti podania žiadostí, najmä na obsah a kvalitu požadovaných informácií, spôsob formulácie a stupeň konkrétnosti požadovaných informácií, úroveň obťažnosti ich sprístupnenia vo väzbe na zákonné lehoty na ich vybavenie či zmysel a hodnotu požadovaných informácií pre žiadateľa a výkon spoločenskej kontroly, ako aj vzťah informácií k výkonu verejnej moci. Na konštatáciu zneužitia práva musí byť prítomný dostatočný počet indícií či dôkazov, pričom samotný počet podaných infožiadostí nesmie viesť a priori ku konštatácii zneužitia práva. Rozhodnutie povinnej osoby o odmietnutí informácií z dôvodu zneužitia práva musí byť s poukazom na uvedené indície a dôkazy dôkladne odôvodnené.

42. Kasačný súd sa tiež zaoberal medzi stranami spornou otázkou, či správne orgány mali posudzovať infožiadosť, ktorá je predmetom tohto konania, individuálne, alebo v kontexte s ostatnými žiadosťami, ktoré žalobca podal v bezprostredne súvisiacom časovom období. Podľa právnej teórie k zneužitiu práva môže dôjsť podaním jednej nezmyselnej žiadosti ale aj podaním veľkého množstva žiadostí. Rozhodujúce pre kvalifikáciu podania infožiadosti ako zneužívajúceho je aj početnosť, sériovosť a stereotypnosť žiadostí spojená s opakovaním obdobných či identických argumentov (Lubovský, Z.: Zneužití práva na informace, Správní právo, číslo 6/2019, s. 328 - 341). Podľa názoru žalovaného sa

žalobca dopustil práve podania veľkého množstva žiadostí v krátkom časovom období (informačný filibustering).

43. Aby bolo možné náležite posúdiť, či konanie žalobcu vykazuje znaky zneužitia práva na prístup k informáciám, je podľa kasačného súdu nevyhnutné prihliadnúť nielen na kvalitu a rozsah individuálnej žiadosti žalobcu, ale aj na kvalitu, rozsah a čas podania ostatných žiadostí v danom časovom slede, keďže až podanie veľkého počtu infožiadostí s istým obsahom môže indikovať či demonštrovať vôľu žiadateľa ochromiť činnosť povinnej osoby a preukázať iný účel sprístupňovania informácií než účel sledovaný Infozákonom. Len posúdením tak individuálnej žiadosti ako aj komplexu žiadostí môže povinná osoba riadne zhodnotiť naplnenie objektívnej stránky zneužitia práva (konanie žiadateľa v rozpore s účelom Infozákona) a subjektívnej stránky zneužitia práva (vôľa žiadateľa konať v rozpore s účelom Infozákona a spôsobiť ujmu povinnej osobe). Podľa kasačného súdu tak povinná osoba má skúmať nielen kvalitu a kvantitu posudzovanej individuálnej žiadosti samostatne, ale aj komplexu žiadostí časovo súvisiacich s posudzovanou žiadosťou. Žalovaný vytkol krajskému súdu v kasačnej sťažnosti, že krajský súd posudzoval infožiadosť žalobcu len individuálne. Kasačný súd s týmto tvrdením nesúhlasí, pretože krajský súd neskúmal žiadosť izolovane, ale vyjadril sa k okolnostiam podania aj ostatných infožiadostí, a tieto posúdil komplexne.

44. Navyše okrem skúmania komplexu žiadostí sa pri aplikácii zneužitia práva skúma aj vôľa či záujem žiadateľa na skutočnom sprístupnení informácií a naplnení legitímneho cieľa Infozákona, ktorá sa pri sprístupňovaní informácií štandardne neskúma, pretože Infozákon zásadne nevyžaduje preukázanie právneho záujmu na sprístupnení informácie (§ 3 ods. 3 Infozákona). (...)

46. Pokiaľ ide o posúdenie individuálnej žiadosti v kontexte všetkých žalobcom podaných infožiadostí v danom časovom období (spolu 12 infožiadostí v priebehu 28 kalendárnych dní), kasačný súd uvádza, že väčší počet infožiadostí môže indikovať záver o zneužití práva, ale sám o sebe na konštatáciu zneužitia práva nestačí (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžik/3/2019 zo dňa 28.04.2020). Po oboznámení sa s administratívnym spisom kasačný súd konštatuje, že aj týmito ostatnými žiadosťami žalobca žiadal pomerne špecifické informácie, ktoré nemali charakter prevádzkových informácií, ale súviseli s výkonom verejnej správy a plnením úloh a zodpovednosťou jednotlivých zamestnancov. Krajský súd správne uviedol, že nejde o typ žiadostí, kde by kvalita ustupovala kvantite, čo Najvyšší súd SR považuje za znak zneužívajúcej žiadosti podľa rozsudku sp. zn. 3Sž/4/2014 zo dňa 12.3.2014. Správne orgány nepreukázali, že žalobca nemal vážnu vôľu a reálny záujem na získaní požadovaných informácií, resp. nepreukázali, žeby žalobcove infožiadosti nemohli mať skutočnú informačnú hodnotu a reálny význam pre efektívny výkon verejnej kontroly žalobcom. Správne orgány tvrdili, že došlo k zneužitiu práva najmä na základe počtu podaných infožiadostí (poukaz na ich obsah a obťažnosť sprístupnenia len tvrdili, ale nijako nerozvinuli a dôkladne nezdôvodnili), čo na vyvedenie záveru o zneužití práva na informácie nestačí. Navyše žiadateľ v odvolaní voči prvostupňovému rozhodnutiu vysvetlil, za akým účelom informácie od povinnej osoby požaduje (výkon verejnej kontroly v nadväznosti na skutočnosti týkajúce sa čiernej stavby a porušenia všeobecne záväzných predpisov mestom), pričom žalovaný sa v rozhodnutí týmito argumentami nijak nevysporiadal a nijakými konkrétnymi tvrdeniami či dôkazmi nevyvrátil legitímnosť úmyslu žalobcových infožiadostí.

47. Kasačný súd dáva za pravdu žalobcovi v tom, že obsah infožiadostí je pomerne konkrétny - žiadateľ svoje otázky špecifikoval relatívne presne. Na mnohé z nich by malo byť možné odpovedať áno/nie, resp. poskytnúť jednoduché, krátke odpovede, či sprístupniť existujúce dokumenty. V príslušných informačných systémoch by malo byť možné požadované informácie vyhľadať bez nadmernej záťaže administratívneho aparátu správnych orgánov. Tým je vážne spochybnený argument žalovaného, že dochádza k záťaži povinnej osoby až k ohrozeniu plnenia jej úloh. Tvrdenie povinnej osoby o úmysle ochromenia jej činnosti je preto hypotetické a nekonkrétne, pričom povinná osoba sa ani len nepokúsila žiadnej zo žiadostí vyhovieť, a to ani len čiastočným sprístupnením niektorých informácií (porov. Rozsudok ESLP zo dňa 28.11.2013 Österreichische Vereinigung zur Erhaltung, Stärkung und Schaffung eines wirtschaftlich gesunden land- und forstwirtschaftlichen Grundbesitzes

v. Rakúsko , bod 47: „Hoci súdu neprináleží, aby stanovil, akým spôsobom by Komisia mohla a mala poskytnúť združeniu prístup k svojim rozhodnutiam, konštatuje, že úplné odmietnutie prístupu k akémukoľvek z rozhodnutí komisie bolo neprimerané (disproportionate).“ Povinná osoba vybavila infožiadosť jej paušálnym odmietnutím s takmer totožným znením rozhodnutia ako v prípade všetkých ostatných infožiadostí podaných žalobcom v predmetnom časovom období. Kasačný súd teda považuje za nezákonný postup správnych orgánov, ktoré sa kvalitou, obsahom a ďalšími okolnosťami požadovaných informácií indikujúcimi úmysel žalobcu nezaoberali dôkladne a prístup odmietli en bloc vo vzťahu ku všetkým požadovaným informáciám vydaním rozhodnutia s takmer totožným odôvodnením.

48. Právo na informácie sa zaraďuje medzi politické práva a je jedným zo základných pilierov demokratickej spoločnosti. Odmietnutie prístupu k informáciám musí byť vykladané nanajvyššie reštriktívne, čo vyplýva aj z článku 26 Ústavy SR. Preto inštitút zneužitia práva ako dôvod pre odmietnutie informácií môže byť využitý len ako ultima ratio, keď je zjavné, že žalobca svoje právo vedome zneužíva, t. j. realizuje ho nie s cieľom získania informácií, ale spôsobenia ujmy povinnej osobe. V uvedenom prípade správne orgány takýto úmysel žalobcu nepreukázali.

49. Prisvedčiť treba názoru žalobcu, že skutkové okolnosti prípadu, ktoré boli dané vo veci sp. zn. 3SŽi/4/2014, v ktorej Najvyšší súd SR aplikoval koncept zneužitia práva, sú značne odlišné. V tejto veci podal žiadateľ 58 rôznych zväčša vôbec nesúvisiacich otázok odlišného, rozsiahleho a najmä prevádzkového charakteru (viď bod 7 rozsudku). V prejednávanom prípade sledoval žiadateľ podaním infožiadostí v zásade tri okruhy záujmov (viď body 6 a 7 rozsudku) a kvantita a kvalita požadovaných informácií bola špecifikovaná, nemala prevádzkový charakter, ale smerovala k zisteniu skutočností súvisiacich s výkonom verejnej moci a vyhovieť infožiadostiam by si nevyžadovalo toľko úsilia, než by tomu bolo vo veci sp.zn. 3SŽi/4/2014.

34. Kasačný súd navyše k prejednáwanej veci dopĺňa, že žalobca v tejto veci žiadal o sprístupnenie jasne formulovaných a konkrétnych informácií, ktoré mal žalovaný nepochybne k dispozícii a v samotnej žiadosti aj uviedol dôvod, hoci nebol na to povinný, prečo tieto informácie žiada. Tiež podľa vyjadrenia zamestnanca mesta (bod 11) boli požadované informácie ním pripravené na sprístupnenie, teda táto žiadosť nemohla viesť k takým následkom, ktoré jej bez bližšieho odôvodnenia pripisoval žalovaný, teda k ochromeniu činnosti povinnej osoby.

35. Tiež je podľa kasačného súdu potrebné dodať, že okrem už vyššie uvedeného veľkého množstva požadovaných informácií a úmyslu žiadateľa konať v rozpore s účelom Infozákona, za jednu z dôležitých kumulatívnych podmienok aplikácie princípu zákazu zneužitia práva je potrebné považovať aj následok, ktorý jeho konanie vyvoláva. Charakteristickým pre zneužitie práva je totiž následok takéhoto konania, ktorý spočíva vo významnom sťažení výkonu verejnej správy (napr. v zahltení povinnej osoby žiadosťami o prístup k informáciám).

36. V záujme zhrnutia už vyslovených argumentov kasačný súd uvádza, že povinná osoba na to, aby mohla vysloviť záver o zneužití práva na prístup k informáciám zo strany žiadateľa je povinná dôkladne odôvodniť súčasné splnenie týchto podmienok:

- ten istý žiadateľ žiada nezvyčajne (neúmerne) veľké množstvo informácií (či už v jednej alebo vo viacerých žiadostiach),
- zo strany žiadateľa ide o preukázateľne úmyselné konanie, ktoré nenapĺňa účel Infozákona, teda jeho cieľom nie je získať informácie, ale cieľom je spôsobenie ujmy povinnej osobe vo forme ochromenia jej chodu či zahltenia,
- sprístupnenie požadovaných informácií má preukázateľne za následok sťaženie výkonu verejnej správy povinnou osobou.

Uvedené podmienky musí správny orgán vždy posudzovať s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu a ich zohľadnenie odôvodniť.

37. Hoci Infozákon alebo Správny poriadok výslovne dôvod na nesprístupnenie informácií pre zneužitie práva zo strany žiadateľa neuvádzajú, kasačný súd je toho názoru, že povinná osoba, po dôkladnom vyhodnotení súčasného splnenia podmienok uvedených v bode 35 a ich dôkladnom odôvodnení, môže informácie nesprístupniť s odkazom priamo na čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého je Slovenská republika demokratický a právny štát. K uvedenému záveru dospeli už súdy v rámci svojej rozhodovacej činnosti, keď judikovali, že doslovná aplikácia právneho predpisu (v tomto prípade Infozákona) musí dať prednosť materiálnej spravodlivosti, pretože by inak šlo o realizáciu v rozpore s podstatou daného práva, s jeho zmyslom a účelom (mutatis mutandis rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 9 Afs 97/2015, rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 374/06). Aj právna teória jasne v tomto prípade uvádza, že neschopnosť zákonodarcu reagovať včas, účinne a primerane na praxou vznikajúce problémy musí byť vyvážená posilnením role výkonnej a súdnej moci pri aplikácii právnych princípov a všeobecných zásad v aplikačnej praxi (Ondříšek, R.: Legalita a aplikace zneužití práva v daňovém právu. In: Popovič, A. - Románová, A. - Straková, I. (eds.): Zneužitie a iné formy obchádzania práva, Recenzovaný zborník vedeckých prác, Právnická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, Košice 2016, s. 227). Kasačný súd aj v tejto súvislosti, že princíp zákazu zneužitia práva nie je výslovne v relevantných predpisoch ustanovený, výrazne pripomína, že odkaz na neho pri nesprístupnení informácií je nutné považovať za prostriedok ultima ratio, a tak k jeho aplikácii pristupovať s obozretnosťou, za súčasného dodržania podmienok uvedených v bode 35 a po dôkladnom odôvodnení jeho aplikácie.

38. Zhrňujúc vyššie uvedené v prejednávanej veci kasačný súd nemohol prisvedčiť dôvodom, ktoré uviedol v kasačnej sťažnosti žalovaný, keďže konanie žalobcu nevyhodnotil ako zneužitie práva na prístup k informáciám. Podľa kasačného súdu nemôže povinná osoba dôjsť k záveru o informačnom filibusteringu iba na základe väčšieho množstva požadovaných informácií, ale súčasne musí riadne odôvodniť aj existenciu úmyslu žiadateľa spôsobiť ujmu povinnej osoby vo forme ochromenia jej chodu, a zároveň že reálne takýto následok aj nastal. Žalovaný sa v prejednávanej veci uspokojil s odôvodnením splnenia len jednej zo základných podmienok pre aplikáciu princípu zákazu zneužitia práva, a to väčšieho množstva požadovaných informácií, pričom vôbec nevyhodnotil, nezohľadnil a neodôvodnil aj splnenie dvoch ďalších, rovnako dôležitých podmienok pre aplikáciu tohto inštitútu. Navyše, kasačný súd je toho názoru, že v prejednávanej veci žalobca presvedčivo odôvodnil, že nemal úmysel na ochromení chodu povinnej osoby a požadované informácie neboli takého charakteru, že by naozaj mohli takýto následok u povinnej osoby vyvolať. Kasačný súd preto nevidel dôvod na to, aby sa odchyľil od právnych záverov správneho súdu a kasačnú sťažnosť z toho dôvodu v súlade s § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

39. Pozornosti kasačného súdu neušlo, že správny súd označil žalovaného ako Primátorka mesta Púchov, pričom správne označenie má byť Mesto Púchov. Kasačný súd preto odchyľne od správneho súdu označil v tomto rozsudku žalovaného ako Mesto Púchov.

40. O náhrade trov kasačného konania Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP, § 175 ods. 2 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Žalovaný v kasačnom konaní úspech nemal, preto mu právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal. Žalobcovi priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov kasačného konania, pričom o výške náhrady trov rozhodne, po právoplatnosti rozsudku, krajský súd samostatným uznesením.

41. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu SR pomerom hlasov 3:0 (§ 463 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

